

INDIKATIV PLUSQUAMPERFEKTA

- aktivum: **perfektní kmen + koncovky**
- pasivum: **participium perfekta passiva + indikativ imperfekta slovesa esse**
- vyjadřuje děj, který se odehrál před jiným dějem minulým (předminulý čas)
- deponentní slovesa mají tvary pasivní, význam aktivní
- překlad: minulý čas, izolované tvary doplněné adverbium „**dříve**“

Aktivum

sg.	1.	laudāv-eram dříve jsem pochválil	monu-eram dříve jsem napomenul	dīx-eram dříve jsem řekl	vīc-eram dříve jsem zvítězil	pepul-eram dříve jsem zahnal	dēfend-eram dříve jsem ubránil
	2.	laudāv-erās	monu-erās	dīx-erās	vīc-erās	pepul-erās	dēfend-erās
	3.	laudāv-erat	monu-erat	dīx-erat	vīc-erat	pepul-erat	dēfend-erat
pl.	1.	laudāv-erāmus	monu-erāmus	dīx-erāmus	vīc-erāmus	pepul-erāmus	dēfend-erāmus
	2.	laudāv-erātis	monu-erātis	dīx-erātis	vīc-erātis	pepul-erātis	dēfend-erātis
	3.	laudāv-erant	monu-erant	dīx-erant	vīc-erant	pepul-erant	dēfend-erant

Pasivum

sg.	1.	laudātus, a, um eram dříve jsem byl(a) pochválen(a)	monitus, a, um eram dříve jsem byl(a) napomenut(a)	dictus, a, um eram dříve jsem byl(a) řečen(a), řeklo se o mně	pulsus, a, um eram dříve jsem byl(a) zahnán(a)
	2.	laudātus, a, um erās	monitus, a, um erās	dictus, a, um erās	pulsus, a, um erās
	3.	laudātus, a, um erat	monitus, a, um erat	dictus, a, um erat	pulsus, a, um erat
pl.	1.	laudātī, ae, a erāmus	monitī, ae, a erāmus	dictī, ae, a erāmus	pulsī, ae, a erāmus
	2.	laudātī, ae, a erātis	monitī, ae, a erātis	dictī, ae, a erātis	pulsī, ae, a erātis
	3.	laudātī, ae, a erant	monitī, ae, a erant	dictī, ae, a erant	pulsī, ae, a erant

Deponentní slovesa

sg.	1.	hortātus, a, um eram dříve jsem povzbudil(a)	veritus, a, um eram dříve jsem dostal(a) strach, dříve jsem se bál(a)	profectus, a, um eram dříve jsem vytáhl(a)	passus, a, um eram dříve jsem vytrpěl(a)
	2.	hortātus, a, um erās	veritus, a, um erās	profectus, a, um erās	passus, a, um erās
	3.	hortātus, a, um erat	veritus, a, um erat	profectus, a, um erat	passus, a, um erat
pl.	1.	hortātī, ae, a erāmus	veritī, ae, a erāmus	profectī, ae, a erāmus	passī, ae, a erāmus
	2.	hortātī, ae, a erātis	veritī, ae, a erātis	profectī, ae, a erātis	passī, ae, a erātis
	3.	hortātī, ae, a erant	veritī, ae, a erant	profectī, ae, a erant	passī, ae, a erant

Příklady

Librum, quem mihi miserās, lēgī.

Přečetl jsem knihu, kterou jsi mi poslal.

Tibi nōn scrīpsī, quia epistulam tuam nōn accēperam.

Nenapsal jsem ti, protože jsem nedostal tvůj dopis.

Sī Rōmānī regem hostium cēperant, eum in triumphō dūcebant.

Jestliže Římané zajali nepřátelského krále, vedli ho v triumfálním průvodu.

INDIKATIV FUTURA II

- aktivum: **perfektní kmen + koncovky**
- pasivum: **participium perfekta pasiva + indikativ futura slovesa esse**
- vyjadřuje děj, který se odehraje před jiným dějem budoucím (předbudoucí čas)
- deponentní slovesa mají tvary pasivní, význam aktivní
- překlad: budoucí čas, izolované tvary doplněné adverbium „až“ nebo „dříve“

Aktivum

sg.	1.	laudāv-erō až pochválím	monu-erō až napomenu	dīx-erō až řeknu	vīc-erō až zvítězím	pepul-erō až zaženu	dēfend-erō až ubráním
	2.	laudāv-eris	monu-eris	dīx-eris	vīc-eris	pepul-eris	dēfend-eris
	3.	laudāv-erit	monu-erit	dīx-erit	vīc-erit	pepul-erit	dēfend-erit
pl.	1.	laudāv-erimus	monu-erimus	dīx-erimus	vīc-erimus	pepul-erimus	dēfend-erimus
	2.	laudāv-eritis	monu-eritis	dīx-eritis	vīc-eritis	pepul-eritis	dēfend-eritis
	3.	laudāv-erint	monu-erint	dīx-erint	vīc-erint	pepul-erint	dēfend-erint

Pasivum

sg.	1.	laudātus, a, um erō až budu pochválen	monitus, a, um erō až budu napomenut(a)	dictus, a, um erō až budu řečen(a) až se o mně řekne	pulsus, a, um erō až budu zahnán(a)
	2.	laudātus, a, um eris	monitus, a, um eris	dictus, a, um eris	pulsus, a, um eris
	3.	laudātus, a, um erit	monitus, a, um erit	dictus, a, um erit	pulsus, a, um erit
pl.	1.	laudātī, ae, a erimus	monitī, ae, a erimus	dictī, ae, a erimus	pulsī, ae, a erimus
	2.	laudātī, ae, a eritis	monitī, ae, a eritis	dictī, ae, a eritis	pulsī, ae, a eritis
	3.	laudātī, ae, a erunt	monitī, ae, a erunt	dictī, ae, a erunt	pulsī, ae, a erunt

Deponentní slovesa

sg.	1.	hortātus, a, um erō až povzbudím	veritus, a, um erō až dostanu strach, až se budu bát	profectus, a, um erō až vytáhnu	passus, a, um erō až vytrpím
	2.	hortātus, a, um eris	veritus, a, um eris	profectus, a, um eris	passus, a, um eris
	3.	hortātus, a, um erit	veritus, a, um erit	profectus, a, um erit	passus, a, um erit
pl.	1.	hortātī, ae, a erimus	veritī, ae, a erimus	profectī, ae, a erimus	passī, ae, a erimus
	2.	hortātī, ae, a eritis	veritī, ae, a eritis	profectī, ae, a eritis	passī, ae, a eritis
	3.	hortātī, ae, a erunt	veritī, ae, a erunt	profectī, ae, a erunt	passī, ae, a erunt

Příklady

Librum, quem mihi mīseris, legam.

Přečtu si knihu, kterou mi pošleš.

Sī eum vīderit, omnia ei dīcet.

Jestliže ho uvidí, všechno mu řekne.

INDIKATIVNÍ SOUSLEDNOST ČASŮ (SOUČASNOST A PŘEDČASNOST)

- vyjádření časových vztahů v indikativních větách
- latinské perfektum vyjadřující předčasnost před dějem přítomným > český budoucí čas dokonavých sloves
- příklad: věty s *cum* „když“ a indikativem, které vyjadřují opakované děje (*cum iteratīvum*)

věta hlavní	věta vedlejší současnost	věta vedlejší předčasnost
indikativ přítomného indikativ perfekta, imperfekta indikativ futura I	indikativ přítomného indikativ imperfekta indikativ futura I	indikativ perfekta indikativ plusquamperfekta indikativ futura II

Současnost

Cum habeō, dō.

Cum habēbam, dabam.

Cum habēbō, dabō.

Když/kdykoliv mám, dávám.

Když/kdykoliv jsem měl, dával jsem.

Když/kdykoliv budu mít, dám.

Předčasnost

Cum cecidī, surgō.

Cum cecideram, surgēbam.

Cum ceciderō, surgam.

Když/kdykoliv **padnu**, vstávám.

Když/kdykoliv jsem padl, vstával jsem.

Když/kdykoliv padnu, vstanu.